

6. Благодійний фонд Олександра Ємця. URL: <https://www.facebook.com/smdkl.glvr>
7. Благодійний фонд Kiddo. URL: <https://kiddo.ua/ua/>
8. Благодійний фонд «Громадське здоров'я». URL: <https://www.facebook.com/public.health.plt>
9. Олег Биков. URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100024612140901>
10. Благодійний Фонд «Українські Руки». URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100092946432002>
11. ГО «Від Надії до Дії». URL: <https://fb.watch/ohoNeup4ng/>
12. БФ «Добро поруч». URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=6155129930276>

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ІНКЛЮЗИВНИМИ ПРОЄКТАМИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Падун В. С.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
valentyana_94@ukr.net*

Питання впровадження інклюзивної освіти в Україні досліджується вже давно науковцями та є предметом численних науково-практичних конференцій, семінарів та дискусій з питань педагогічного та методичного забезпечення освітнього процесу студентів з інвалідністю. Однак питання соціальної толерантності та прийняття молоді з інвалідністю загалом в освітньому середовищі закладу вищої освіти залишається відкритим, як і питання фінансування інклюзивних проєктів, які необхідно впроваджувати в закладах вищої освіти для реалізації принципів інклюзивної освіти, що в сукупності є специфічним важливим викликом. Так само необхідно впроваджувати при реалізації освітніх програм інноваційні методики, що вимагає від викладачів, зокрема, знайомства з аналогічним досвідом інших країн і актуальними досягненнями в нашій державі, а також здатності створювати і реалізувати відповідні проєкти в умовах ЗВО.

Тож мета статті полягає в аналізі доцільності застосування інклюзивного проєктування у процесі вищої освіти в Україні.

Здебільшого дослідження вчених зосереджено на проблемах навчання, виховання та розвитку молоді з інвалідністю (М. Безруких, О. Гонєєв, С. Єфімова, Т. Ілляшенко, Г. Кумаріна, Н. Ліфінцева, В. Петрова, Н. Стадненко, В. Тарасун, Н. Ялпаєва), побудові педагогічних моделей інклюзивного навчання (В. Бондар, В. Засенко, А. Колупаєва, І. Мамайчук, В. Назарина,

Т. Сак, В. Синьов, В. Тарасун, О. Хохліна, С. Шевченко, Л. Шипіцина, Н. Шматко), шляхах і критеріях формування готовності педагогічних кадрів до роботи з людьми з інвалідністю (А. Аніщук, О. Воробйова, Н. Кирста О. Мартинчук, Т. П'яткрова, Г. Сіліна, С. Чупахіна). При цьому елементи педагогічного та соціального проектування аналізуються досить побіжно, хоча його значущість для вирішення зазначених проблем є, на наш погляд, істотною.

Одне з центральних завдань інклюзивної освіти у вищій школі – забезпечення рівного права студентів з особливими освітніми потребами на якісну вищу освіту через інтеграцію до освітнього середовища закладу вищої освіти, зокрема, створення інклюзивного освітнього середовища для студентів з інвалідністю шляхом впровадження комплексної системи інклюзивного проектування, покликаною забезпечити наявність освітнього середовища без архітектурних, інформаційних та соціальних бар'єрів, створення матеріально-технічної бази, адаптованої до потреб студентів та підвищення їхньої мобільності [1].

Особистісний та соціальний розвиток студентів з інвалідністю включає наступні форми:

1. Допомога у підготовці портфоліо (професійного резюме).
2. Участь студентів з інвалідністю у інклюзивних проєктах у співпраці з профільними громадськими організаціями та благодійними фондами.
3. Участь студентів з інвалідністю у науково-дослідницькій діяльності, інклюзивних дослідницьких проєктах та конкурсах студентських наукових робіт.
4. Участь студентів з інвалідністю у конкурсах, фестивалях та творчих заходах.
5. Участь студентів з інвалідністю у наукових стажуваннях у вищих навчальних закладах.
6. Сприяння публікації результатів наукових досліджень студентів у наукових журналах [4].
7. Популяризація та розвиток здорового способу життя.
8. Фізкультурно-спортивна реабілітація студентів з інвалідністю [3].

З матеріалів оприлюднених наукових розвідок та власних спостережень можемо судити, що молоді люди з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних групах, у більшості випадків доброзичливіші до інших, мають більший інтерес до навчання та спілкування, ретельніше здійснюють

самоконтроль і частіше отримують заохочення за свою роботу. Але певна кількість такої молоді потребує педагогічної підтримки в процесі адаптації до умов навчання. Позитивний ефект щодо їхньої самореалізації в освітньому середовищі спостерігається при залученні цих студентів до різних форм проектної діяльності, яка розвиває творчі та інтелектуальні навички. Викладачі закладів, які впроваджують інклюзивну проектну діяльність, відзначають позитивні зміни у академічному та соціально-компетентнісному розвитку молоді з інвалідністю, а також активізацію потреб у творчому самовираженні.

Таким чином, інклюзивна освіта у вищих навчальних закладах відображає один з основних принципів демократії: всі студенти є активними членами суспільства, яке цінують. Інклюзивність означає врахування потреб і особливих обставин життя кожного студента та надання можливості брати участь в освітніх програмах, які є складними, але відповідають їхнім здібностям, завдяки етичній, соціальній та соціально-психологічній підтримці педагога.

Не останню роль в успішній інтеграції відіграє навчання з застосуванням проектних технологій дидактичного та середовищно-формульованого характеру, яке забезпечує орієнтацію на повноцінне входження до соціуму, усвідомлення студентами з особливими потребами власних здібностей та можливостей для покращення якості життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Всеукраїнський фонд «Крок за кроком». Програма «Інклюзивна освіта» URL : <http://www.ussf.kiev.ua/index.php/go=Inklus>
2. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : монографія. Кб]d : Саміт-Книга, 2009. 272 с.
3. Конвенція про права інвалідів. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 61/106, прийнята на Шістдесят першій сесії ГА ООН 13 грудня 2006 року (неофіційний переклад). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. П'яткова Т. Розвиток інклюзивної компетентності: швейцарський досвід. *Порівняльно-педагогічні студії*. 2012. № 1 (11). С. 93–98.
5. Синьов В., Шевцов А. Нова стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні. *Дефектологія*. 2004. № 2. С. 6–11.
6. Софій Н. З., Найда Ю. М. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти. *Інклюзивна школа: особливості організації та управління* : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. Даниленко Л. І. Київ, 2007. С. 9–17.
7. Сучасні тенденції розвитку спеціальної освіти (українсько-канадський досвід) : матеріали Міжнар. конф. / за ред. В. Бондаря, Р. Петришина. Київ : Наук. світ, 2004. 200 с.

8. Таланчук П. М., Кольченко К. О., Нікуліна Г. Ф. Супровід навчання студентів з особливими потребами в інтегрованому освітньому середовищі : навч.-метод. посіб. Київ : Соцінформ, 2004. 128 с.

ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАТОРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

Панченко П. О.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
panch.poz1@gmail.com*

Професійна сфера фахівця соціальної сфери характеризується насиченістю функцій і напрямів роботи, спрямованих на створення умов для всебічного розвитку дітей і молоді та сприяння їх успішній соціалізації. Важливими завданнями й відповідно напрямками професійної діяльності фахівця соціальної сфери є запобігання конфліктам, допомога у їх вирішенні, врегулювання інших проблем міжособистісної взаємодії. Визначальну роль у реалізації поставлених перед фахівцем соціальної сфери завдань відіграє рівень володіння фахівцем комплексом соціально-педагогічних технологій, уміння вибирати найбільш доцільні й ефективні. Однією із таких, що дають реальні результати у розв'язанні різнорівневих конфліктів, є технологія медіації.

Мета статті полягає в дослідженні сутності та основних характеристик поняття медіації як інноваційної технології в соціальній роботі.

Медіацію як соціально-педагогічну технологію вирішення конфліктів вивчали А. Анцупов, Р. Безпальча, А. Гірник, А. Горова, Н. Грішина, Г. Гурп, Л. Дурняк, Н. Заверико, А. Кашина, Р. Коваль, Б. Леко, Д. Романовська, Г. Чуйко та ін.

На думку М. Поліщук, медіація – це альтернативний спосіб вирішення спорів, за умовами якого сторони на добровільних засадах беруть участь у переговорах і за допомогою кваліфікованої незалежної третьої сторони (медіатора) намагаються досягнути консенсусу та вирішити власний спір з урахуванням інтересів кожної з осіб [5, с. 104].

М. Хазанова презентує медіацію як соціальний інструмент створення в школі безпечного та комфортного середовища шляхом запобігання суперечкам і конфліктам і розв'язання суперечок і конфліктів між учасниками педагогічного процесу [1, с. 25].